

INGEZONDEN STUK

Door: Rosa Overbosch

Rosa Overbosch is voorzitter van Stichting ZEFG, een stichting die zich inzet voor vrouwen die lijden of hebben geleden aan ernstige zwangerschapsmisselijkheid of hyperemeels gravidarum.
www.zehg.nl

Zorgverleners kunnen de ernst van HG niet langer negeren

Extreme zwangerschapsmisselijkheid niet zonder gevolgen voor de baby

Van alle kwalen waar een vrouw tijdens haar zwangerschap last van kan hebben is misselijkheid veruit de bekendste. De meeste vrouwen verwelkomen die eerste vlagen van misselijkheid zelfs, want dan zal het wel goed zitten met de zwangerschap. Maar juist deze verwevenheid van zwangerschap en misselijkheid maakt dat de zeer serieuze zwangerschapsziekte hyperemesis gravidarum (HG) soms niet goed herkend wordt bij de 2000 tot mogelijk meer dan 4000 vrouwen in Nederland die hier jaarlijks aan lijden.

Tekst: Rosa Overbosch

HG wordt gekenmerkt door een voortdurende, slopende en onverklaarbare misselijkheid en overgeven. Deze zwangerschapsziekte kan leiden tot uitdroging, ondervoeding en diverse medische complicaties. Zwangere vrouwen die aan HG lijden geven soms tien tot meer dan veertig keer per dag over. HG wordt vaak wat minder na twintig weken zwangerschap, maar iets minder dan de helft van de zwangere vrouwen met HG lijdt tot aan de bevalling aan deze zwangerschapsziekte.

Genetisch component

Onderzoekers van de Universiteit van Californië doen in samenwerking met de Amerikaanse Hyperemesis Gravidarum Education and Research foundation (HER) al enige tijd diepgaand onderzoek naar HG. Dit resulteerde in 2010 bijvoorbeeld tot een artikel waarin onderzoekers aantoonde dat

De kans op
neurologische
ontwikkelingsstoornissen
is drie keer zo groot

HG een genetische component heeft¹. Vrouwen die een zus of moeder hebben die HG tijdens de zwangerschap heeft gehad, hebben een grotere kans zelf ook HG te krijgen tijdens de zwangerschap. Meer recent publiceerde Dr. Mariena Fejzo, werkzaam als onderzoeker bij de Universiteit van Californië, een onderzoek waarin zij naar de gevolgen van HG voor de baby keek².

Ontwikkelingsstoornissen

Fejzo et al. bestudeerde de neurologische ontwikkeling van baby's die geboren waren bij vrouwen die tijdens de zwangerschap leden aan HG en vergeleek die met de neurologische ontwikkeling van baby's die geboren waren bij vrouwen die geen HG hadden tijdens de zwangerschap. Fejzo et al. ontdekte dat baby's geboren bij vrouwen die tijdens de zwangerschap leden aan HG een ruim drie keer

Referenties

1. Zhang Y, Cantor RM, MacGibbon K, et al. Familial aggregation of hyperemesis gravidarum. *Am J Obstet Gynecol* 2010;203
2. Mariena S. Fejzo, Anomalin Magfira, Frederic Pak Schoenberg, Kimber MacGibbon, Patrick M. Mullen – Neurodevelopmental delay in children exposed in utero to hyperemesis gravidarum – *European Journal of Obstetrics & Gynecology and Reproductive Biology* 189 (2015) 79–84

Ross Overboesch

Voorzitter Stichting ZEHG

grotere kans hadden op neurologische ontwikkelingsstoornissen. Het ging daarbij bijvoorbeeld om aandacht stoornissen, leerproblemen, sensorische stoornissen en vertragingen bij taal- en spraakontwikkeling. Er werd geen verhoogd risico gevonden op een aantal andere gedrags- of leerstoornissen zoals autisme of obsessief-compulsieve stoornis.

In dit onderzoek vond Fejzo et al. dat vóór baby's van vrouwen waarbij symptomen van HG al zeer vroeg in de zwangerschap optraden risico liepen op deze neurologische ontwikkelingsstoornissen.

Daarnaast werd onderzocht of andere factoren zoals premature geboorte, hoge bloeddruk of behandeling van HG met bijvoorbeeld medicijnen een rol konden spelen. Dit bleek niet het geval.

Oorzaken

De precieze oorzaak van de neurologische ontwikkelingsstoornissen werd binnen dit onderzoek helaas niet

ontdekt. Maar Fejzo et al. wijst wel naar een aantal mogelijke factoren. Afwijkingen in de zwangerschapshormonen en hormonale veranderingen door extreme stress in verband met HG zouden een rol kunnen spelen. Daarnaast is het mogelijk dat het gebrek aan vitamines en ondervoeding bij de moeder door HG een bepalende factor is voor het ontstaan van neurologische ontwikkelingsstoornissen bij de baby. Ook bevindingen die voortkwamen uit het Hongerwinter onderzoek (www.hongerwinter.nl) dat uitgevoerd werd door het Academisch Medisch Centrum in Amsterdam wijzen op gezondheidsproblemen door ondervoeding. Dit onderzoek

toonde aan dat baby's die tijdens de zwangerschap waren blootgesteld aan ondervoeding bij de moeder op latere leeftijd een verhoogde kans hebben om verschillende lichamelijke klachten te ontwikkelen, zoals hart- en vaatziekten, longziekten en/of suikerziekte.

Niet negeren

Ook ander onderzoek laat zien dat HG niet zonder gevolgen is voor de baby die uit deze zwangerschap voortkomt. Onderzoek uit 2009 en 2011 van Veenedaal et al.³⁰ en Van Oppensaij et al.³⁶ laat zien dat zwangere vrouwen die lijden aan HG grotere

kans hebben een baby te krijgen met een laag geboortegewicht of een prematuur of dysmaluur geboren baby. Nemen we deze onderzoeken samen met het Hongerwinter onderzoek en het onderzoek van Fejzo et al., dan volgt dat een zwangerschap geken-

merkt door HG zeer ernstige gevolgen kan hebben voor de baby die daaruit geboren wordt. Uit deze onderzoeken blijkt dat de geruststellende bewering 'HG heeft geen invloed op de baby, de baby pakt wel wat 'ie pakken kan' die vrouwen met HG vaak van hun zorgverleners te horen krijgen, een loze opmerking is. Daarmee wordt vroeger, adequate en multidisciplinaire behandeling van vrouwen die lijden aan HG tijdens de zwangerschap een noodzakelijkheid. Zorgverleners kunnen vrouwen die aan deze ernstige zwangerschapsziekte lijden niet langer negeren. Men niet of niet goed behandelen betekent hun baby risico laten lopen. ■

Vroeger, adequate en multidisciplinaire behandeling van HG is noodzakelijk

Referenties

3. Veenedaal MW, van Abeelen AF, Pakter RC, van der Post JA, Roseboom TJ. – Consequences of hyperemesis gravidarum for offspring: a systematic review and meta-analysis. – *BJOG* 2011;118(October (11)):1302–13.
4. Van Oppensaij RH, Jauniaux E, Christensen OB, Horcajada JA, Farquharson RG, Exalto N, ESHRE Special Interest Group for Early Pregnancy (SIGEP). – Predicting adverse obstetric outcome after early pregnancy events and complications: a review. – *Hum Reprod Update* 2009;15 (Jul-Aug (4)):409–21.